

Wtorek, 27 września 2011 r.

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

REZOLUCJE

PARLAMENT EUROPEJSKI

Finansowanie unijne na rzecz badań naukowych i innowacji

P7_TA(2011)0401

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 27 września 2011 r. w sprawie zielonej księgi: Jak zmienić wyzwania w możliwości: wspólne ramy strategiczne dla finansowania unijnego na rzecz badań naukowych i innowacji (2011/2107(INI))

(2013/C 56 E/01)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej (TUE) i Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), a zwłaszcza artykuły dotyczące badań naukowych,
- uwzględniając zieloną księgę Komisji „Jak zmienić wyzwania w możliwości: wspólne ramy strategiczne dla finansowania unijnego na rzecz badań naukowych i innowacji” (COM(2011)0048),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie oceny śródkresowej siódmego programu ramowego w zakresie badań, rozwoju technologicznego i demonstracji ⁽¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 maja 2011 r. pt. „Unia innowacji: przekształcanie Europy po zakończeniu kryzysu na świecie” ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 listopada 2010 r. w sprawie uproszczeń w realizacji programów ramowych w zakresie badań naukowych ⁽³⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 20 maja 2010 r. w sprawie wdrażania synergii funduszy przeznaczonych na badania naukowe i innowacje w rozporządzeniu (WE) nr 1080/2006 w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz siódmego programu ramowego (PR) w dziedzinie badań i rozwoju w miastach i regionach, jak również w państwach członkowskich i Unii ⁽⁴⁾,
- uwzględniając sprawozdanie komitetu ekspertów „W kierunku światowej klasy organizacji na rzecz pionierskich badań naukowych - przegląd struktur i mechanizmów Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych” z dnia 23 lipca 2009 r.,
- uwzględniając sprawozdanie grupy niezależnych ekspertów w sprawie oceny śródkresowej mechanizmu finansowania opartego na podziale ryzyka z dnia 31 lipca 2010 r.,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2011)0256.⁽²⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2011)0236.⁽³⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2010)0401.⁽⁴⁾ Dz.U. C 161 E z 31.5.2011, s. 104.

Wtorek, 27 września 2011 r.

- uwzględniając sprawozdanie końcowe grupy ekspertów w sprawie oceny śródkresowej siódmego programu ramowego z dnia 12 listopada 2010 r.,
 - uwzględniając komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów z dnia 9 lutego 2011 r. zatytułowany „Odpowiedź na sprawozdania grup ekspertów: ds. oceny śródkresowej siódmego programu ramowego w zakresie badań, rozwoju technologicznego i demonstracji oraz ds. oceny śródkresowej mechanizmu finansowania opartego na podziale ryzyka” (COM(2011)0052),
 - uwzględniając wnioski z oceny śródkresowej siódmego programu ramowego w zakresie badań (7PR) oraz mechanizmu finansowania opartego na podziale ryzyka, podsumowujące 3074. posiedzenie Rady UE w sprawie konkurencyjności (rynek wewnętrzny, przemysł, badania naukowe i przestrzeń kosmiczna), które odbyło się w dniu 9 marca 2011 r.,
 - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 20 kwietnia 2009 r. pt. „Nowe możliwości technologii ICT – strategia na rzecz badań w dziedzinie przyszłych i powstających technologii w Europie” (COM(2009)0184),
 - uwzględniając projekt swojej rezolucji z dnia 9 czerwca 2011 r. w sprawie uczczenia setnej rocznicy przyznania Nagrody Nobla Marii Skłodowskiej-Curie ⁽¹⁾,
 - uwzględniając projekt przewodni strategii „Europa 2020” – Europa efektywnie korzystająca z zasobów (COM(2011)0021),
 - uwzględniając art. 48 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii oraz opinie Komisji Budżetowej, Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów, Komisji Rozwoju Regionalnego, Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Komisji Rybołówstwa oraz Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia (A7-0302/2011),
- A. mając na uwadze, że w oparciu o przegląd budżetu Komisja Europejska postanowiła rozpocząć debatę mającą na celu poprawę efektywności finansowania badań naukowych i innowacji na szczeblu regionalnym, krajowym i unijnym oraz uznanie przydzielenia środków finansowych na unijne programy na rzecz badań naukowych i innowacji za nadrzędny priorytet UE;
- B. mając na uwadze, że UE przyjęła cel, jakim jest zwiększenie do 2020 r. wydatków na badania naukowe i rozwój do poziomu 3 % unijnego PKB oraz mając na uwadze, że wiele państw jest wciąż daleko od osiągnięcia tego celu, zwiększenie publicznych i prywatnych inwestycji w badania i rozwój jest szczególnie ważną kwestią;
- C. mając na uwadze obecne tendencje do wywierania silnej presji w odniesieniu do zamrażania lub nawet zmniejszania europejskiego budżetu nakładające się z okresem surowych obostrzeń na krajowe budżety publiczne, a także mając na uwadze, że badania, rozwój i innowacje należą do tych obszarów, w których – w odróżnieniu od niektórych innych pozycji budżetowych – europejska współpraca przynosi prawdziwą wartość dodaną, co wskazuje na konieczność realokacji dostępnych zasobów UE;
- D. mając na uwadze, że przeżywamy obecnie kryzys gospodarczy, społeczny i środowiskowy (który wywołuje w państwach członkowskich bardzo różne skutki) oraz że badania naukowe (w ich podstawowych i stosowanych wymiarach), kształcenie i innowacje są instrumentami o zasadniczym znaczeniu zarówno dla ożywienia gospodarczego, jak i tworzenia miejsc pracy poprzez realizację inicjatyw sztańdardowych EU 2020, a także dla określenia modelu zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu;

⁽¹⁾ B7-0343/2011.

Wtorek, 27 września 2011 r.

- E. mając na uwadze, że UE i jej państwa członkowskie muszą zapewnić sobie środki umożliwiające znalezienie wspólnych rozwiązań najważniejszych problemów społecznych, gospodarczych, środowiskowych, demograficznych i etycznych, z jakimi borykają się społeczeństwa europejskie, takich jak starzejące się społeczeństwo, zdrowie, zaopatrzenie w żywność, zrównoważony rozwój, ważne kwestie ekologiczne itp., a także mając na uwadze, że rozwiązania tych problemów powinny stanowić zachętę dla jednostek do brania większej odpowiedzialności za swoje działania;
- F. mając na uwadze, że pozostałe regiony i państwa na świecie coraz więcej inwestują w badania, rozwój i innowacje, a także mając na uwadze, że unijne inwestycje w tej dziedzinie powinny w związku z tym być nastawione na wzmocnienie potencjału naukowego, zachęcanie do inwestycji przez sektor przemysłowy i poprawa ogólnej zdolności konkurencyjnej UE; mając na uwadze, że konieczne jest stworzenie spójnego zestawu narzędzi wsparcia wzdłuż całego „łańcucha innowacji”, co zapewni odpowiednią równowagę między badaniami o charakterze akademickim, stosowanymi badaniami naukowymi i innowacjami;
- G. mając na uwadze, że chociaż zwiększa się finansowanie UE w zakresie badań, rozwoju i innowacji, bardziej rozwinięte pod względem naukowym i technicznym państwa członkowskie UE nadal są w stanie wykorzystywać największą część zasobów dostępnych w ramach różnorodnych ramowych planów i programów finansowania (łącznie z projektami na dużą skalę), co utrwała niski stopień reprezentacji niektórych państw członkowskich i ich regionów zarówno pod względem dostępu do źródeł finansowania, jak i uczestnictwa; mając na uwadze, że w celu urzeczywistnienia europejskiej przestrzeni badawczej należy dążyć do osiągnięcia doskonałości we wszystkich częściach Unii oraz mając na uwadze, że fundusze strukturalne i Fundusz Spójności są głównym instrumentem w tym zakresie;
- H. mając na uwadze, że wciąż istnieją znaczne i zwiększające się nierówności w obrębie UE pod względem krajowych możliwości finansowania badań i rozwoju, infrastruktury przemysłowej i systemów szkolnictwa wyższego, a także mając na uwadze, że te nierówności częściowo odzwierciedlają się w ogólnym udziale w 7.PR; mając na uwadze, że należy stworzyć mechanizmy równoważące w celu zwiększenia zdolności wszystkich państw członkowskich i wszystkich regionów europejskich w dziedzinie badań naukowych i innowacji;
- I. mając na uwadze, że wspólne ramy strategiczne powinny opierać się na tych samych ogólnych zasadach, co europejska przestrzeń badawcza, wykorzystywać istniejący ogromny niewykorzystany potencjał w zakresie koordynacji 27 krajowych strategii i programów badawczych i ograniczać niepotrzebną fragmentację;
- J. mając na uwadze, że ogromne znaczenie MŚP dla unijnej gospodarki i zatrudnienia nie jest odzwierciedlone w ich możliwościach uczestnictwa w unijnych funduszach na rzecz badań, rozwoju i innowacji; mając na uwadze, że udział MŚP w projektach realizowanych w ramach współpracy z zakresu badań, rozwoju i innowacji powinien kształtować się na poziomie 15 % oraz mając na uwadze, że współpraca z sektorem przemysłu zachęcała do znaczących inwestycji w badania, rozwój i innowacje ze strony sektora przemysłu, uproszczenie i ograniczenie biurokracji są niezbędnymi warunkami do osiągnięcia tego celu i do zwiększenia uczestnictwa całego sektora przemysłowego;
- K. mając na uwadze, że choroby związane z ubóstwem i choroby zaniedbane hamują rozwój gospodarczy, zwłaszcza w krajach rozwijających się; mając na uwadze, że tego rodzaju choroby dotyczą ponad miliarda osób i są przyczyną milionów zgonów rocznie;
- L. mając na uwadze, że 60 % absolwentów uniwersytetów to kobiety, ale większość stanowisk wyższego szczebla na uniwersytetach (tj. stanowisk akademickich doktorów i profesorów) wciąż zajmują mężczyźni;
- M. mając na uwadze, że od czasu powołania Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych (ERBN) w 2007 r. 1 700 projektom przydzielono dotacje z ERBN o łącznej wartości 2,5 mld EUR, oraz że prawie 90 % z nich trafiło do kandydatów płci męskiej;

Wtorek, 27 września 2011 r.

- N. mając na uwadze, że kobiety naukowcy wydają się borykać z poważnym problemem „szklanego sufitu”, co oznacza, że udział kobiet naukowców zmniejsza się wraz ze stażem pracy;
- O. mając na uwadze, że w systemach edukacji wielu państw członkowskich wciąż dominują stereotypy związane z płcią w takich dziedzinach badawczych, jak nauki ścisłe ⁽¹⁾;
1. z zadowoleniem przyjmuje zieloną księgę Komisji Europejskiej określającą wspólne ramy strategiczne (WRS) dla finansowania unijnego na rzecz badań naukowych i innowacji oraz uważa, że najważniejszym elementem nowych WRS powinno być powiązanie unijnych programów badawczych z programami finansowania, opartych na wspólnotowych strategiach politycznych w dziedzinie badań naukowych i innowacji i programach badawczych państw członkowskich; uważa, że we wspólnych ramach strategicznych powinno się przyjąć zintegrowane podejście, którego celem jest zwiększanie atrakcyjności dostępności dla wszystkich uczestników;
 2. uważa, że unijne fundusze i programy na rzecz rozwoju oraz fundusze strukturalne i Fundusz Spójności mają odmienne założenia i dlatego powinny one jako takie zachować odrębny charakter;
 3. potwierdza stosunkowo niski udział w 7. programie ramowym niektórych państw członkowskich, jak również utrzymywanie się rozbieżności w zakresie badań naukowych i innowacji między regionami europejskimi, pomimo wysiłków na rzecz zwiększenia zdolności tych państw w dziedzinie badań i rozwoju podejmowanych w ramach funduszy strukturalnych; jest przekonany, że należy wykorzystać potencjał wszystkich regionów w zakresie osiągania doskonałości; w związku z tym uważa, że konieczne jest przyjęcie nowego podejścia w celu udzielenia wsparcia w osiąganiu doskonałości i inteligentnej specjalizacji regionów państwom członkowskim i regionom o słabszych wynikach;
 4. wzywa Komisję do maksymalnej poprawy wszystkich właściwych synergii między wspólnymi ramami strategicznymi, funduszami strukturalnymi, Europejskim Funduszem Rolnym na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich i Europejskim Funduszem Rybackim oraz do opracowania wielofunduszowego podejścia przy jednoczesnym przestrzeganiu ich różnych celów; jest przekonany, że instrumenty na rzecz spójności mogłyby usprawnić rozwój doskonałości i tworzenie zdolności poprzez zapewnianie większej kompatybilności ze strategiami w dziedzinie badań naukowych i innowacji na szczeblu regionalnym; jest przekonany, że pozwoli to na stworzenie „schodów do doskonałości”, które umożliwią tym regionom pełny udział we wspólnych ramach strategicznych, oparty na jakości i doskonałości;
 5. proponuje, aby to nowe podejście zawierało finansowanie działań mających na celu: modernizowanie uniwersytetów, zakup aparatury naukowej, lokalny transfer technologii, wspieranie przedsiębiorstw rozpoczynających działanie i przedsiębiorstw odpryskowych, rozpowszechnianie wyników projektów w dziedzinie badań, rozwoju i innowacji, zwiększanie możliwości programów w zakresie transnarodowego szkolenia badaczy, tworzenie najnowocześniejszych centrów badawczych, tworzenie sieci doskonałości i klastrów lub poddane ocenie środowiska naukowego wspólne transregionalne działania w dziedzinie badań, rozwoju i innowacji; uważa, że niektóre działania wspierające 7. program ramowy odniosły sukces w budowaniu powiązań i powinny zostać zachowane we wspólnych ramach strategicznych;
 6. wzywa państwa członkowskie do rozważenia finansowania ERBN, akcji Marie Curie lub wspólnych wniosków dotyczących projektów, które spełniają kryteria doskonałości, ale nie mogą być finansowane z uwagi na brak funduszy UE;
 7. podkreśla znaczenie zachowania odpowiednich instrumentów wspierania rozwijania instytucjonalnych zdolności regionów w odniesieniu do polityki w dziedzinie badań naukowych i innowacji, ponieważ szczebel regionalny jest strategicznym elementem umożliwiającym skuteczne integrowanie środków pochodzących z PR ze środkami pochodzącymi z funduszy strukturalnych, również ze względu na silne powiązania z lokalnymi przedsiębiorstwami, usługami oraz centrami badawczymi i szkoleniowymi;
 8. apeluje, by w związku z przyszłym ukierunkowaniem polityki spójności na strategię Europa 2020 priorytet „Innowacje” był wiążący dla regionów objętych celem 1 i celem 2, oraz aby priorytet ten znalazł odzwierciedlenie w przyznawanych na wszystkich szczeblach środkach finansowych;

⁽¹⁾ Zob. rezolucja Parlamentu Europejskiego dnia 21 maja 2008 r. w sprawie kobiet i nauki, ust. 2 (Dz.U. C 279 E z 19.11.2009, s. 40).

Wtorek, 27 września 2011 r.

9. uważa, że władze lokalne i regionalne należy zachęcać do innowacji, szczególnie poprzez kontynuowanie i rozszerzanie inicjatyw takich jak „regiony wiedzy”, „żywe laboratoria” i „inteligentne miasta”, promujących wymiar terytorialny badań i rozwoju;

10. zwraca uwagę na znaczenie utrzymania konwergencji strategii politycznych oraz zwraca się do Komisji o określenie „schodów do doskonałości” dla tych państw członkowskich i regionów, które są bardziej wrażliwe pod względem gospodarczym i społecznym i niedostatecznie reprezentowane w PR biorąc pod uwagę ich odnośne zalety i zgodnie ze skutecznymi i jasnymi kryteriami, w celu znacznego zwiększenia ich kapitału ludzkiego oraz zdolności w zakresie badań;

11. jest zdania, że ogłoszenie konkursu na tworzenie najnowocześniejszych centrów badawczych w regionach w niekorzystnym położeniu jest odpowiednim instrumentem rozwoju europejskiej przestrzeni badawczej; uważa, że udzielanie pomocy w formie konkursu zwiększa dynamikę i kreatywność, co nawet w słabszych strukturalnie regionach może prowadzić do pomyślnego tworzenia ośrodków badawczych i technologicznych zapewniających przyszłościowe miejsca pracy; uważa, że kandydatami do konkursu powinny być zespoły składające się z jednego uznanego na arenie międzynarodowej instytutu badawczego i z jednego regionu w niekorzystnym położeniu oraz że podejścia naukowe, stanowiące podstawę dla wniosków założycielskich, powinny być oceniane zgodnie z zasadą doskonałości; uważa jednocześnie, że regiony te powinny być zobowiązane do opracowania realnego ogólnego podejścia dotyczącego budowania infrastruktury otwartej na badania naukowe i innowacje, np. za pomocą funduszy strukturalnych i poprzez tworzenie odpowiednich ram;

12. zaleca, aby Komisja przeanalizowała możliwość stworzenia ogólnoeuropejskiego wspólnego funduszu finansowanego z funduszy strukturalnych w celu wspierania prowadzenia wspólnych europejskich badań naukowych;

13. jest przekonany, że wiarygodność programu ramowego opiera się na jakości naukowej i w związku z tym uważa doskonałość za główne kryterium przy finansowaniu badań; przypomina, że natura doskonałości jest zróżnicowana i zależy od typu uczestnika lub od samego charakteru projektu badawczo-innowacyjnego (kryterium doskonałości w przypadku placówki badawczej jest inne niż w przypadku indywidualnego badacza lub MŚP, a projekty z zakresu badań podstawowych również podlegają innemu kryterium niż projekty z zakresu badań stosowanych); podkreśla, że rozwój techniczny, innowacje, projekty pilotażowe i budowanie rynku powinny być w stosownych przypadkach uważane za główne kryteria dla badań przemysłowych i stosowanych;

14. wzywa do poprawy koordynacji i synergii między lokalnymi, regionalnymi, krajowymi i europejskimi transgranicznymi strategiami w dziedzinie badań i innowacji, z uwzględnieniem specyfiki różnych sytuacji oraz przy jednoczesnym zwiększaniu możliwości wzajemnego uzupełniania się strategii i podejmowania współpracy w tym zakresie; uważa, że dostęp do informacji i najlepszych praktyk oraz udostępnianie ich, wzmocnienie wspólnych wysiłków w dziedzinie programowania, proste, elastyczne zasady i instrumenty oraz w stosownych przypadkach konwergencja tych ostatnich mają kluczowe znaczenie dla zwiększenia skuteczności finansowania a ewentualnie także współfinansowania;

15. jest przekonany, że obowiązkiem Europy jest wykorzystanie jej ogromnego potencjału w zakresie badań naukowych, technologii i innowacji oraz przyczynienie się do opracowania sposobów sprostania globalnym wyzwaniom społecznym związanym:

— ze zmianami demograficznymi, takimi jak starzejące się społeczeństwo w Europie, w tym z chorobami związanymi z wiekiem, z polityką rodzinną, ze zwiększającą się liczbą ludności na świecie, z chorobami zanieczyszczeniami, żywieniem i bezpieczeństwem żywnościowym, urbanizacją, mobilnością, spójnością społeczną i migracją,

— z przejściem na zrównoważone gospodarowanie zasobami rzadkimi, w tym zasobami wodnymi, użytkowaniem gruntów i glebą, łagodzeniem skutków zmiany klimatu, zachowaniem różnorodności biologicznej, ekosystemami morskimi i leśnymi, odnawialnymi źródłami energii, efektywnością i bezpieczeństwem energetycznym oraz surowcami kluczowymi i innymi biologicznymi i fizycznymi zasobami naturalnymi;

Wtorek, 27 września 2011 r.

— ze stworzeniem solidnej, stabilnej i odpowiedniej podstawy gospodarczej, w tym z ożywieniem gospodarczym, poprawą kształcenia i szkolenia i rozszerzeniem wiedzy podstawowej i stosowanej we wszystkich dyscyplinach od nauk społecznych i humanistycznych, przez takie dyscypliny jak nauki biologiczne i medyczne oraz badania w zakresie bezpieczeństwa cywilnego obywateli i infrastruktury, do sektora najważniejszych technologii, w celu przyspieszenia wzrostu gospodarczego w UE i zwiększenia zatrudnienia;

jest przekonany, że wspólne ramy strategiczne powinny być ukierunkowane na stawienie czoła wyżej wymienionym wyzwaniom społecznym w kompleksowy sposób, za pomocą zrównoważonego zestawu instrumentów obejmujących całe spektrum działań w zakresie kształcenia i szkolenia, badań i innowacji;

16. przypomina znaczenie zapewnienia ciągłości funkcjonowania skutecznych instrumentów między PR i wspólnymi ramami strategicznymi, w szczególności programów współpracy; zwraca się do Komisji o dokonanie we właściwym terminie oceny skuteczności istniejących instrumentów pod względem realizacji konkretnych celów politycznych oraz o dostosowanie instrumentów, w przypadku których nie można jasno wykazać skuteczności lub ich wyjątkowego wkładu;

17. wzywa do przeprowadzenia niezależnego audytu, np. przez Europejski Trybunał Obrachunkowy, przy współpracy z krajowymi trybunałami obrachunkowymi, dotyczącego skuteczności wydatków publicznych na badania naukowe realizowane przez państwa członkowskie, UE i władze lokalne;

18. wzywa Komisję do zwiększenia widoczności wartości dodanej UE w obszarze badań naukowych i innowacji;

19. wzywa do podejmowania wspólnych publicznych i prywatnych działań na szczeblu europejskim i krajowym, aby osiągnąć europejski cel, przewidujący przeznaczanie 3 % produktu krajowego brutto (PKB) na badania naukowe i rozwój; wzywa instytucje UE i państwa członkowskie UE do niezwłocznego opracowania konkretnego planu działania na rzecz realizacji tego celu;

20. podkreśla, że należy podjąć wysiłki w celu jak najlepszego dostosowania wydatków w ramach wspólnych ram strategicznych do nadrzędnych celów politycznych określonych w strategii „Europa 2020”; apeluje o wyraźną koordynację z nowymi inicjatywami, takimi jak Unia innowacji i inne istotne inicjatywy przewodnie;

21. przypomina, że przyszłe fundusze na rzecz badań naukowych i innowacji powinny umożliwić urzeczywistnienie europejskiej przestrzeni badawczej poprzez stworzenie większej synergii i lepszej współpracy między różnymi strategiami w dziedzinie badań, rozwoju i innowacji; i programami finansowania na szczeblu UE, państw członkowskich i władz lokalnych;

W kierunku nowych wspólnych ram strategicznych (WRS)

22. podkreśla, że wspólne ramy strategiczne powinny opierać się na koncepcji odpowiedniej organizacji odmiennych pod względem charakteru i skali projektów w dziedzinie badań, rozwoju i innowacji, a także licznych i różnorodnych programów finansowania, w celu zapewnienia spójności, szerokiej reprezentatywności, wzajemnego powiązania, uproszczenia i komplementarności oraz określenia „drogi do doskonałości”;

23. zauważa, że zapewnienie wszystkim badaczom udziału w projektach WRS wymaga uwzględnienia w przepisach administracyjnych, które obejmują postępowanie o udzielenie zamówienia, różnorodnych przepisów krajowych dotyczących zatrudnienia w placówkach akademickich i ośrodkach badawczych; podkreśla w szczególności, że mechanizm współfinansowania nie powinien działać ze szkodą dla placówek akademickich i instytucji badawczych i że placówki akademickie pod żadnym pozorem nie powinny znaleźć się w niekorzystnej sytuacji w porównaniu z innymi podmiotami;

24. wzywa Komisję do stworzenia prostego i łatwo dostępnego systemu mającego na celu przyspieszenie wprowadzania innowacji, inwestowanie w projekty z zakresu badań, rozwoju i innowacji na rzecz zwalczania największych wyzwań społecznych i przyjęcie prawdziwie całościowego podejścia poprzez koncentrowanie się na różnych kluczowych etapach łańcucha wartości (od dostawy materiałów do produktu przeznaczonego dla użytkownika końcowego);

Wtorek, 27 września 2011 r.

25. wyraża przekonanie, że różnorakie zadania wymagają w ramach WRS osobnego, choć ściśle powiązanego i opartego na współpracy z innymi zadaniami podejścia: Europejski Instytut Innowacji i Technologii (EIT) powinien działać przede wszystkim jako sieć wspólnot wiedzy i innowacji (WWiI); elementy programu ramowego na rzecz konkurencyjności i innowacji (CIP) związane z innowacjami powinny koncentrować się na swojej sile, którą jest wspieranie innowacyjnych MŚP; kolejny PR powinien obejmować całokształt badań; fundusze strukturalne/spójności powinny być wykorzystywane w ściślejszej współpracy i w bardziej ukierunkowany sposób, ale z zachowaniem odrębności; jest zdania, że wspólne projekty w dalszym ciągu powinny stanowić podstawę WRS;

26. podkreśla potrzebę zwiększenia elastyczności wspólnych ram strategicznych nie tylko po to, by środki mogły być przenoszone między poszczególnymi rozdziałami i pozycjami, lecz również by WRS były na tyle elastyczne, aby umożliwiały przydzielanie środków na sprostanie najważniejszym wyzwaniom społecznym, które pojawiają się w trakcie okresu budżetowego;

27. apeluje o wyraźne zdefiniowanie ogólnego systemu finansowania oraz o silniejsze włączenie badań naukowych, edukacji i innowacji; w związku z faktem, że polityka w dziedzinie badań, rozwoju i innowacji tworzy europejską wartość dodaną i aby zrealizować cele strategii „Europa 2020”, apeluje o dwukrotne zwiększenie do 2014 r. w nowym okresie finansowania budżetu unijnych programów na rzecz badań i innowacji (z wyłączeniem budżetu przeznaczanego na badania, rozwój i innowacje w ramach funduszy strukturalnych i EBI), które będzie właściwą odpowiedzią na obecny kryzys gospodarczy oraz sposobem na sprostanie ogromnym wspólnym wyzwaniom; jest przekonany, że zwiększenie publicznego budżetu powinno mieć na celu zapewnienie większych korzyści społecznych i poprawę konkurencyjności; ponownie podkreśla potrzebę wzmocnienia i rozwinięcia przyjaznej dla badań, rozwoju i innowacji roli wszystkich instrumentów UE, w tym poprzez ściślejszą współpracę z EBI i poprzez uproszczenie procedur dostępu do finansowania; proponuje zatem wprowadzenie nowego modelu organizacyjnego opartego na trzech różnych poziomach finansowania oraz mającego na celu stabilność i konwergencję;

Poziom I: Rozwijanie zdolności i infrastruktury

28. Ten poziom powinien obejmować unijne fundusze związane z tworzeniem infrastruktury (a w ujęciu ogólnym również struktury instytucjonalnej) oraz rozwijaniem zdolności;

29. program finansowania na tym poziomie obejmuje część środków PR związanych z programem na rzecz wzmocnienia zdolności i inicjatywami Marie Curie, części składowe unijnego finansowania inwestycji w infrastrukturę badawczą i projektów, dostęp do pożyczek EBI (dotyczy projektów o wartości powyżej 50 mln euro i mechanizmu finansowania opartego na podziale ryzyka), granty związane z wyżej wymienionymi częściami składowymi PR oraz współpracę z funduszami strukturalnymi w zakresie infrastruktury;

30. wzywa do wzmocnienia roli Wspólnego Centrum Badawczego jako wewnętrznego dostawcy analiz naukowych i gospodarczych dla polityki na rzecz rozwoju zgodnie ze strategią „Europa 2020”;

31. podkreśla, że przyszłe europejskie projekty inwestycyjne na dużą skalę, takie jak ITER, Galileo i GMES (Globalny monitoring środowiska i bezpieczeństwa), powinny być finansowane poza PR, za pomocą tworzenia dla takich projektów indywidualnych pozycji w budżecie w celu zapewnienia przejrzystej i niezawodnej struktury finansowania, przy jednoczesnym kontrolowaniu i ograniczaniu ich skłonności do przekraczania zakładanych kosztów; proponuje, by projekty te były częściowo finansowane w drodze emisji obligacji projektowych przez EBI;

32. wskazuje na zasadniczą rolę infrastruktury badawczej na dużą skalę dla rozwoju europejskiej przestrzeni badawczej i wzywa do zwiększenia ogólnego poziomu dostępnych na infrastrukturę badawczą funduszy UE, szczególnie w przypadkach, gdzie występuje największa możliwość wytworzenia wartości dodanej na szczeblu europejskim, do przedłużenia okresu finansowania również na okres po fazie przygotowawczej i do zagwarantowania otwartego i opartego na doskonałości dostępu do funduszy;

Wtorek, 27 września 2011 r.

Poziom II: Badania, potencjał, współpraca i konsolidacja

33. Ten poziom powinien obejmować ogólne badania, zarówno podstawowe, jak i stosowane, oraz nauki społeczne i humanistyczne; uczestnikami koordynującymi są głównie uniwersytety i ośrodki/instytuty badawcze; sektor przemysłowy, szczególnie MŚP, oraz innowacyjne organizacje nienastawione na zysk powinny być zachęcane do udziału i do współpracy z uniwersytetami i publicznymi centrami badawczymi oraz w odpowiednich przypadkach do działania w charakterze koordynatorów projektów; poziom ten stanowi największą część PR i powinien być ukierunkowany na rozwijanie solidnej podstawy naukowej w badaniach podstawowych i stosowanych, które są niezbędne do pobudzania innowacji;

34. w tym przypadku kluczowymi terminami są oryginalność i znaczenie pomysłu, jakość, potencjał w zakresie osiągnięcia doskonałości naukowej i wartość dodana projektów, w tym badania wysokiego ryzyka i projekty dotyczące „innowacji nietechnologicznych i innowacji społecznych”; plan biznesowy i potencjał rynkowy są pozytywnymi czynnikami i muszą zostać uwzględnione, nie stanowią one jednak niezbędnych warunków przyjęcia;

35. program finansowania na tym poziomie wchodzi w zakres systemu grantów PR UE oraz współpracy z funduszami strukturalnymi w zakresie badań, rozwoju i innowacji; korzystne byłoby osiągnięcie synergii tych dwóch źródeł finansowania i uproszczenie wzajemnych relacji między projektami finansowanymi przez UE i zewnętrzne organy finansujące; granty powinny przede wszystkim być udzielane publicznym i prywatnym instytutom badawczym i innowacyjnym MŚP;

36. wzywa do stworzenia bardziej elastycznego systemu finansowania mającego na celu zwiększenie atrakcyjności współpracy dla MŚP, w ramach którego MŚP mogłyby, w przypadkach, gdy jest to możliwe, przystępować do projektów współpracy w trakcie ich realizacji i w tym celu dla danego projektu powinno się udostępnić otwartą pozycję w budżecie; jest przekonany, że w ten sposób MŚP mogą wyraźniej dostrzegać istniejące możliwości, ponieważ skraca się czas od przystąpienia do projektu do osiągnięcia rezultatów rynkowych;

37. przypomina, że Europejska Rada ds. Badań Naukowych (ERBN) odniosła sukces w promowaniu doskonałości naukowej i okazała się wzmocniającym elementem europejskiej przestrzeni badawczej; apeluje do Komisji o dalszą poprawę struktur i mechanizmów europejskiej przestrzeni badawczej oraz o danie impulsu instrumentom, jakimi dysponuje; podkreśla konieczność znacznego zwiększenia środków w budżecie przeznaczonych na granty dla młodych badaczy, badaczy płci żeńskiej oraz badaczy z innowacyjnych MŚP (zarówno dla grup badaczy jak i dla osób indywidualnych), oraz wzmocnienia działań i inicjatyw Marie Curie, co przyczyni się do zwiększenia mobilności (poprzez wprowadzenie piątej wolności – wolnego przepływu wiedzy), bogatszego przebiegu kariery zawodowej i lepszej współpracy między placówkami akademickimi, publicznymi instytucjami badawczymi i przemysłem, a także zwiększy dostęp do głównej infrastruktury badawczej; zwraca się do sektora przemysłowego o większe zaangażowanie w doktorskie i habilitacyjne programy badawcze; apeluje o wdrożenie niezbędnych środków w celu zagwarantowania odpowiednich warunków pracy naukowców w UE, co pozwoli na zwiększenie międzynarodowej atrakcyjności Europy dla badaczy, zapobiegnie wyjazdom najlepszych specjalistów i urzeczywistni doskonałość w Europie;

38. podkreśla, że należy przyznać pierwszeństwo mobilności badaczy w Europie i wzywa do wzmocnienia środków (takich jak przenoszenie uprawnień emerytalnych i świadczeń w ramach zabezpieczenia społecznego, wzajemne uznawanie kwalifikacji zawodowych, środki na rzecz pogodzenia życia rodzinnego i zawodowego i przyznawanie voucherów badawczych naukowcom przenoszącym się do innego państwa) które będą sprzyjały mobilności europejskich badaczy, pomogą w ograniczaniu „drenażu mózgow” i zwiększą atrakcyjność kariery naukowej w UE; wzywa do wprowadzenia w grantach ERBN, w stosownych przypadkach, części składowej opartej na mobilności; apeluje do Komisji i państw członkowskich o zwiększenie wysiłku na rzecz ułatwienia szybkiego i wzajemnego uznawania akademickich programów nauczania;

39. uważa, że istnieje dalszy potencjał, by rozszerzyć zakres koncepcji ERBN do wspólnych i międzydyscyplinarnych projektów badawczych, o ile utrzymany zostanie charakter oddolny, a głównym kryterium selekcji pozostanie doskonałość naukowa;

Wtorek, 27 września 2011 r.

40. z zadowoleniem przyjmuje stały postęp w kierunku bardziej zrównoważonego uczestnictwa kobiet i mężczyzn w programie ramowym; zgadza się, że środki mające na celu zwiększenie udziału kobiet należy wzmocnić w trakcie cykli życia projektów oraz że Komisja powinna wzmocnić swoje podejście do wspierania kobiet naukowców oraz pobudzić państwa członkowskie do zajęcia się różnicami w traktowaniu kobiet i mężczyzn, ze szczególnym uwzględnieniem pokonywania przeszkód właściwych dla płci; podkreśla, że należy wdrożyć cel dotyczący zapewnienia 40 % udziału kobiet w komitetach ds. programów i komitetach doradczych; zwraca się do Komisji, aby wspólnie z Europejskim Instytutem ds. Równości Kobiet i Mężczyzn opracowała plan działania na rzecz równości płci zawierający wskaźniki i cele dotyczące płci oraz do monitorowania jego wdrożenia;

41. w ramach uwzględnienia aspektu płci podkreśla potrzebę umożliwienia naukowcom na wszystkich szczeblach odroczenia rozpoczęcia badań w ramach dotacji lub zawieszenia ich z powodu urlopu macierzyńskiego, ojcowskiego lub rodzicielskiego w przypadku tych projektów, w których jest to możliwe, oraz przedłużenia ważności umowy o przyznanie dotacji z tych samych powodów w przypadku projektów, w których termin realizacji nie jest najważniejszy; wzywa państwa członkowskie do stworzenia naukowcom takich możliwości;

42. podkreśla, że pełne wdrożenie europejskiej przestrzeni badawczej wymaga przyjęcia środków legislacyjnych, które umożliwią wszystkim podmiotom w UE uczestnictwo w programach krajowych, a także zapewnią wszystkim udział w otwartych zaproszeniach do składania ofert organizowanych przez poszczególne państwa oraz zagwarantują podjęcie działań na rzecz ujednolicenia zasad, procedur, umów i kryteriów oceny;

Poziom III: Rynek i innowacje w dążeniu do osiągnięcia wspólnych celów

43. Ten poziom powinien obejmować rozwijanie i wspieranie wykorzystania rynkowego innowacyjnych produktów i usług oraz generowanie korzyści społecznych; w rozwoju nowatorskich produktów, usług i procesów w tym przypadku zasadniczą rolę odgrywa sektor przemysłowy, a zwłaszcza innowacyjne MŚP;

44. mając na uwadze konieczność zachęcania młodzieży do uczestnictwa w działaniach w zakresie badań i innowacji oraz wspierania młodych przedsiębiorców, którzy wnoszą wkład w działania w zakresie badań, rozwoju i innowacji, a także wykorzystują rezultaty w celu poprawy rozwoju społeczno-gospodarczego swoich społeczności lokalnych i regionalnych, apeluje do Komisji i państw członkowskich o kontynuowanie programu Erasmus dla młodych przedsiębiorców, również w kontekście przyszłych wieloletnich ram finansowych, oraz o zwiększenie środków przeznaczanych na ten program;

45. przyznaje, że szczególną uwagę należy zwrócić na zaangażowanie MŚP, ażeby umożliwić wykorzystanie pojawiających się nowych pomysłów i możliwości w sposób elastyczny i efektywny, co otworzy nowe drogi dla innowacji; podkreśla, że sektorowa definicja MŚP jest nieodzownym warunkiem ich pomyslnego uczestnictwa we wspólnych ramach strategicznych; zauważa, że powodzenie działań w zakresie innowacji zależy również od umiejętności i doświadczenia personelu zarządzającego;

46. podkreśla potrzebę poprawy dostępu MŚP na poziomie lokalnym i europejskim do usług związanych z badaniami i innowacją; uważa, że dzięki pomyślnie realizowanym programom, takim jak Eurostars, zostało zdobyte duże doświadczenie na temat zaspokajania potrzeb innowacyjnych przedsiębiorstw i że takie programy powinny zatem być wzmocniane; wzywa do podjęcia wysiłków na wszystkich szczeblach celem wprowadzania innowacyjnych rozwiązań odpowiadających wymogom sektora publicznego, poprzez angażowanie małych przedsiębiorstw w konkursy na pomysły kończące się zawarciem krótkoterminowych umów rozwojowych;

47. program finansowania na tym poziomie wchodzi w zakres finansowania UE zapewnianego przez Europejski Instytut Innowacji i Technologii (EIT), finansowania związanego z programem ramowym na rzecz konkurencyjności i innowacji (CIP), obejmując dostęp do większych możliwości kredytowych oferowanych przez EFI, specjalnych pożyczek z EBI (dotyczy głównie projektów o wartości mniejszej niż 50 mln euro), a także współpracę z funduszami strukturalnymi w zakresie przedsiębiorczości; w finansowaniu europejskiej polityki w dziedzinie innowacji istnieje jednak brakujące ogniwo: odpowiednie instrumenty finansowania, które odpowiadają specyfice MŚP; uważa, że europejska przestrzeń badawcza odniosłaby wiele korzyści dzięki utworzeniu, po należytych uwzględnieniu oceny skutków, programu UE na rzecz MŚP, który mógłby być wyspecjalizowanym oddziałem EBI w pełni zorientowanym na projekty innowacyjne MŚP;

Wtorek, 27 września 2011 r.

48. przypomina, że Europejski Instytut Innowacji i Technologii okazał się pomyslnym i wzmacniającym elementem europejskiej przestrzeni badawczej; podkreśla potrzebę zawężenia ukierunkowania WWiI, a w związku z tym istnienia bardziej skoncentrowanej sieci o mniejszym budżecie, co umożliwi również udział większej liczby MŚP z uwagi na niższe roczne koszty uczestnictwa; jest przekonany, że te mniejsze WWiI mogą stanowić w UE punkt centralny, będący forum dla naukowców z całej UE, zapewniający jej większe możliwości konkurencyjności na rynku globalnym;

49. uważa, że aby zwiększyć udział MSP w programach, że należy rozważyć pewne instrumenty finansowania i działania:

- udzielanie pożyczek uprzywilejowanych podlegających zwrotowi w przypadku odniesienia sukcesu, z wyłączeniem kosztów administracyjnych;
- wysiłki w celu zapewnienia MŚP (zwłaszcza w fazie załączkowej i fazie rozruchu) kompleksowego finansowania, które będzie obejmowało cały cykl innowacyjny, w tym dostęp do usług i doradztwa w zakresie badań i rozwoju;
- stosowanie mechanizmu finansowania opartego na podziale ryzyka w taki sposób, by mniejsze środki finansowe mogły być przyznawane przez pośredników krajowych;
- ułatwienie dostępu do kapitału wysokiego ryzyka;
- większy udział MŚP w określaniu programów badawczych;

50. wzywa do przetestowania nowych i innowacyjnych metod finansowania, takich jak europejskie obligacje na finansowanie projektów i kupony innowacyjności UE, co pozwoli przedsiębiorstwom wydawać wspomniane środki bezpośrednio w akredytowanych centrach badawczych; takie kupony nie powinny być objęte sprawozdawczością dotyczącą kosztów, gdyż ich wykorzystanie podlegałoby certyfikacji przez ośrodki, w których kupony te byłyby realizowane; centra akredytacji mogłyby zostać utworzone na zasadzie centrów krajowych lub regionalnych i podlegać zatwierdzeniu przez organ europejski, na przykład Wspólne Centrum Badawcze; uważa, że wkład Wspólnego Centrum Badawczego w innowacje w ramach programu ramowego powinien obejmować pogłębioną współpracę z sektorem przemysłowym;

51. z zadowoleniem przyjmuje unijną inicjatywę na rzecz innowacyjnych badań prowadzonych przez małe przedsiębiorstwa, która ma na celu zidentyfikowanie wyzwań technologicznych w sektorze publicznym i finansowanie projektów na rzecz badań i rozwoju, aby opracować nowe rozwiązania zarówno dawnych, jak i nowo pojawiających się problemów;

*

* *

52. zwraca uwagę, że nie wszystkie innowacje opierają się na badaniach i nie wszystkie badania mają na celu innowacje; uważa zatem, że proponowana reorganizacja powinna obejmować całe spektrum działań związanych z innowacją, od stworzenia koncepcji aż po wprowadzenie jej na rynek, a także uwzględniać innowacje nietechnologiczne, ekoinnowacje i innowacje społeczne; uważa, że powinna ona obejmować promowanie praktyk innowacyjnych (takich jak innowacyjne i przedkomercyjne zamówienia publiczne, nagrody motywacyjne, strategie dotyczące praw własności intelektualnej i wiodące inicjatywy rynkowe) oraz ułatwianie ich upowszechniania; przypomina, że podczas stawiania czoła wyzwaniom i określania priorytetowych obszarów WRS pod uwagę należy brać normalizację, ale że nie powinno to stanowić nowego oddzielnego instrumentu lub działania;

53. zauważa, że dotychczasowe osiągnięcia programu CIP wskazują na duże znaczenie jego kontynuowania i rozszerzenia, w szczególności w celu wspierania innowacyjnych MŚP, będących siłą napędową europejskiej gospodarki;

Wtorek, 27 września 2011 r.

54. podkreśla jednak, że niektóre instrumenty programu ramowego na rzecz konkurencyjności i innowacji (CIP) mogłyby stać się naturalnym przedłużeniem przyszłego programu ramowego, zapewniając ciągłość europejskim projektom badawczym i innowacyjnym; uważa, że technologia rozwijana w ramach projektów programu ramowego mogłaby zostać objęta projektami innowacyjnymi, które:

- upowszechniałyby jej wykorzystanie w różnych branżach sektora przemysłu i usług,
- znajdowałyby kolejne, dodatkowe zastosowania w dziedzinach powiązanych lub komplementarnych;

55. przypomina, że wysoce konkurencyjny charakter badań, prac naukowych, technologicznych i innowacyjnych oraz ciągłe tworzenie zdolności w zakresie badań naukowych i innowacji na szczeblu lokalnym uzależnione są od istnienia w pewnym stopniu powielania i rozdrobnienia, bez których funkcjonowanie wspólnych badań zostałyby osłabione;

56. podkreśla, że skuteczniejsze przyciąganie inwestycji prywatnych i zapewnienie efektywniejszego wkładu prac badawczo-rozwojowych w zwiększanie konkurencyjności Europy wymaga podjęcia odpowiednich działań w programie ramowym celem określenia stabilnych i skutecznych ram regulacyjnych w zakresie ochrony praw własności intelektualnej na wczesnym etapie procesu badań;

57. stanowczo zachęca do wdrażania programów szkoleniowych dla wszystkich potencjalnych uczestników, zwłaszcza w zakresie stosowania zasad zarządzania, a także zwraca się do Komisji o opracowanie kryteriów wyboru i oceny projektów szkoleniowych z jednoczesnym uwzględnieniem m. in. „schodów do doskonałości”; ponagla Komisję, by w ramach proaktywnego podejścia pomogła organom publicznym, zwłaszcza tym z państw członkowskich o niskim stopniu reprezentacji, w usprawnieniu ich systemu zarządzania poprzez przeprowadzanie ocen i wydawanie zaleceń służących poprawie jakości składanych przez nich ich wniosków o dofinansowanie i lepszemu zarządzaniu projektami;

58. przypomina, że uproszczenie zarządzania unijnymi funduszami na badania naukowe wymaga skoku jakościowego; jest przekonany, że kluczowym elementem uproszczenia jest zmiana obecnego podejścia opartego na kontroli na podejście oparte na większym zaufaniu i tolerancji w zakresie podejmowania ryzyka, które jest szczególnie korzystne dla MŚP; wzywa do wdrożenia wszystkich środków w zakresie upraszczania określonych w nowych wspólnych ramach strategicznych, takich jak większy margines tolerowanego ryzyka błędu, powszechna akceptacja zwyczajowych praktyk rachunkowych, stosowanie kwot ryczałtowych i stałych stawek zryczałtowanych (na zasadzie dobrowolności), uproszczenie procedur składania wniosków i zawierania umów oraz przepisów w zakresie finansowania wstępnego i kwalifikowalności kosztów, znaczne ograniczenie wymogów w zakresie sprawozdawczości finansowej i naukowej, skrócenie czasu zawierania umów do maksymalnie 6 miesięcy, znacznego ograniczenia czasu przyznawania i wypłaty grantów i większa swoboda dla uczestników w zakresie organizacji projektów, zarządzania nimi i wyboru partnerów;

59. wyraża przekonanie, że uproszczenie powinno prowadzić do rzadszego łączenia metod kalkulacji stawek grantów i kosztów pośrednich w programach finansowania, nie powinno jednak znosić istniejącego zróżnicowania między placówkami akademickimi, organizacjami badawczymi i przemysłem;

60. zaleca opracowanie niewielkiego zbioru wspólnych i łatwych do zinterpretowania zasad (administracyjnych, finansowych i organizacyjnych), które miałyby zastosowanie do wszystkich programów i instrumentów europejskich w dziedzinie badań, rozwoju i innowacji;

61. wzywa Komisję i państwa członkowskie do ułatwienia dostępu do europejskich programów badawczych, np. poprzez utworzenie jednego punktu kontaktowego, wprowadzenie zasady „jeden projekt – jeden dokument” lub stworzenie forum wymiany najlepszych praktyk; w związku z tym przypomina o potrzebie istnienia łatwo dostępnego „pojedynczego punktu kontaktowego” udzielającego porad i wsparcia finansowego potencjalnym uczestnikom; krytycznie odnosi się do obecnego braku przejrzystości i informacji dotyczących przyszłych zaproszeń do składania wniosków w sprawie projektów badawczych, który prowadzi to do tego, że badacze i instytuty nie są w stanie odpowiednio się przygotować i w związku z tym ich uczestnictwo jest utrudnione;

Wtorek, 27 września 2011 r.

62. wskazuje, że spójna polityka na rzecz utworzenia europejskiego społeczeństwa opartego na wiedzy wymaga wzmocnienia powiązań między szkolnictwem, badaniami i innowacjami; podkreśla, że wspólne ramy strategiczne powinny odnosić się do całego łańcucha wiedzy i włączyć go, np. poprzez rozwój infrastruktury, normalizację, programy szkoleniowe i środki wsparcia kluczowych technologii; zachęca do podejmowania wszelkich form współpracy między placówkami akademickimi, przedsiębiorstwami i instytucjami badawczymi i wyraża przekonanie, że umiejętności i transfer technologii są kluczowym elementem; apeluje o zapewnienie praktycznych instrumentów sprzyjających transferowi technologii z zastosowań naukowych do zastosowań przemysłowych, zarówno w sektorze usług, jak i produkcyjnym;

63. apeluje o większe zaangażowanie na szczeblu międzyrządowym w ramach inicjatyw w zakresie wspólnego planowania, które pozwoliłyby na zacieśnienie współpracy w dziedzinie badań, rozwoju i innowacji w całej Europie;

64. podkreślając znaczenie wspólnych inicjatyw technologicznych i europejskich platform technologicznych zaleca określenie dla wszystkich partnerstw publiczno-prywatnych specjalnych wspólnych ram zawierających przejrzyste, uproszczone i powszechnie obowiązujące warunki z wyraźnym podziałem na sektor prywatny i publiczny; podkreśla konieczność podejmowania efektywnych działań w celu zwiększenia przejrzystości takich instrumentów oraz zapewnienia większego dostępu do nich MŚP i publicznemu sektorowi badawczemu; zwraca się do Komisji o przeprowadzenie dogłębnej analizy poziomu zaawansowania wpływu i znaczenia różnych form obecnie funkcjonujących partnerstw publiczno-prywatnych, która powinna poprzedzać konsolidację lub utworzenie dodatkowych partnerstw celem poprawienia zarządzania partnerstwami i zapewnienia większego zaangażowania większej liczby różnorodnych podmiotów zarówno w celu określenia programu badań, jak i zapewnienia dostępu nowym podmiotom; wyraża również przekonanie, że instrumenty te powinny być wyraźnie ukierunkowane na priorytetowe cele publiczne (dokonując oceny wyników w kontekście społecznym i z punktu widzenia trwałości) i pozyskiwać realne inwestycje prywatne;

65. podkreśla, że wspólne ramy strategiczne powinny być atrakcyjnym mechanizmem finansowania dla podmiotów sektora prywatnego i publicznego (w tym również dla organizacji pozarządowych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego); uważa, że wszyscy uczestnicy kluczowych projektów w dziedzinie badań, rozwoju i innowacji powinni odgrywać rolę w dyskusji dotyczącej określenia priorytetów i mieć dostęp do infrastruktury badawczej;

Wytyczne dotyczące kolejnego programu ramowego

66. pozytywnie ocenia przechodzenie do podejścia opartego na nauce oraz apeluje o przyjęcie na wszystkich etapach systemu finansowania postawy opartej na zaufaniu względem badaczy i na większej tolerancji ryzyka względem uczestników, w tym na waloryzacji nauki i innowacjach; wzywa do przyjęcia odpowiedniego modelu finansowania w odniesieniu do akademickich badań naukowych w kolejnym programie ramowym;

67. uważa, że nie należy ograniczać WRS jedynie do innowacji wynikających z badań lub opartych na technologii, ale że WRS powinny wspierać różne źródła innowacji; zauważa, że wiele przedsiębiorstw – zwłaszcza MŚP – korzysta z innych źródeł innowacji, takich jak klienci, rynki, użytkownicy, a zwłaszcza pracownicy, oraz że taka forma innowacji ma często bardziej praktyczny charakter i koncentruje się na rozwiązaniu konkretnych problematycznych kwestii związanych z procesami, usługami lub produktami, jako że przedstawiane rozwiązania są często wynikiem przemyśleń pracowników, którzy znajdują się najbliżej procesu produkcyjnego, rynków i klientów;; uważa w związku z tym, że UE powinna wzmocnić innowacje zorientowane na rozwiązania praktyczne i stymulowane przez pracowników;

68. wzywa Komisję do zapewnienia przeglądu kosztów ogólnych w ramach inicjatywy Horyzont 2020 wzywa zatem Komisję do dokonania analizy procentowego udziału kosztów ogólnych w 7. programie ramowym i do wystąpienia z wnioskami mającymi na celu utrzymanie ich jak na najniższym poziomie;

69. apeluje o utrzymanie wspólnych badań (obecny program współpracy) w centrum programu ramowego oraz intensyfikowanie synergii w celu zwiększenia i przyspieszenia wpływu i rozpowszechniania projektów badawczych realizowanych przy współpracy z partnerami o światowej renomie z UE i spoza UE; uważa, że w finansowaniu wspólnych badań powinno stosować się większą elastyczność tematyczną (zaproszenia o szerszym zasięgu) i rozwiązania finansowe przyjazne dla użytkowników, aby przyciągnąć

Wtorek, 27 września 2011 r.

wybitnych naukowców i wyjść naprzeciw potrzebom zarówno dużych konsorcjów, jak i mniejszych grup; uważa, że powinien zostać objęty cały łańcuch innowacji, od badań odkrywczych po pilotażowe projekty i demonstracje na dużą skalę, w stosownych przypadkach z przeznaczonymi wydzielonymi środkami budżetowymi dla tych sektorów, które opracowały strategiczną wizję sprostania wyzwaniom społecznym o długoterminowych cyklach inwestycyjnych;

70. wyraża swój sceptycyzm w związku z efektywnością wykorzystania środków na tworzenie sieci doskonałości w dziedzinie badań oraz organizowanie konferencji i innych wydarzeń, a także apeluje o wzmocnienie elektronicznych narzędzi tworzenia sieci w dziedzinie badań i innowacji oraz upowszechnianie wyników badań w internecie;

71. ze sceptycyzmem podchodzi do tego, że często możliwe jest sfinansowanie zaledwie jednego wniosku z zaproszenia, co prowadzi do marnotrawstwa środków zainwestowanych w przygotowanie i ocenę znakomych wniosków oraz niesfinansowania niektórych znakomych pomysłów; wzywa Komisję do zbadania możliwości finansowania znakomych, niewybranych propozycji badawczych poprzez ustanowienie dodatkowego budżetu na badania (połączenie funduszy badawczych), do którego swój wkład wnosząby również państwa członkowskie, a także fundusze regionalne i strukturalne;

72. apeluje o konsolidację badań wielo- i międzydyscyplinarnych oraz uznanie społecznego wymiaru badań; w tym kontekście przypomina, że do sprostania wielkim wyzwaniom społecznym – oprócz rozwiązań technologicznych – powinny przyczyniać się europejskie badania w zakresie nauk społecznych i humanistycznych oraz innowacji społecznych, które mają zasadnicze znaczenie dla skutecznego rozwiązania takich problemów; jest przekonany w związku z tym, że we wspólnych ramach strategicznych powinno się uwzględnić zarówno utrzymanie samodzielnego obszaru tematycznego „nauki społeczno-ekonomiczne i humanistyczne” jak i jego większe włączenie do wszystkich działań strategicznych;

73. celem zwiększenia zainteresowania obywateli i społeczeństwa obywatelskiego badaniami naukowymi oraz ich zaangażowania w takie badania, wzywa do kontynuowania tematu „Nauki w społeczeństwie” w formie samodzielnej i poprzez horyzontalne rozszerzenie jego zakresu w celu uwzględnienia ogromnych wyzwań społecznych; uważa ponadto, że Komisja powinna wspierać dalszy rozwój i rozpowszechnianie wytycznych dotyczących etyki, a także dalsze opracowywanie instrumentów przeznaczonych dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego;

74. apeluje o bardziej przejrzyste określanie priorytetów i celów w dziedzinie badań oraz uwzględnianie w nich większego udziału i zrównoważonego zaangażowania podmiotów, w tym społeczności naukowej, badaczy (również z mniejszych instytucji badawczych), sektora publicznego, organizacji społeczeństwa obywatelskiego i MŚP; wzywa do utworzenia specjalnej platformy dialogu między organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i badaczami na temat priorytetowych obszarów badań w poszczególnych sektorach; uważa, że należy propagować również specjalne platformy zacieśniania współpracy MŚP i badaczy;

75. uważa, że ważnym procesem, który należy wspierać i upowszechniać zarówno na szczeblu UE, jak i państwa członkowskiego, jest ocena programów badawczych nie tylko pod względem gospodarczym, ale także społecznym, etycznym i zachowania zrównoważonego charakteru; wyraża poparcie dla inicjatyw Komisji w tym obszarze, np. opracowania zasad odpowiedzialnych badań i innowacji, a także zachęca do ich dalszego propagowania i wdrażania;

76. apeluje o utrzymanie równowagi między projektami opartymi na działaniach oddolnych (takimi jak obecny projekt „przyszłe i powstające technologie”) i działaniach odgórnych („wielkie wyzwania społeczne”), a także o ułatwianie realizacji mniejszych projektów oddolnych i wspólnych badań oddolnych; uważa, że zmniejszenie barier w dostępie do projektów współpracy prowadziłoby do wzmocnienia zdolności naukowej; uważa, że priorytety strategiczne muszą być powiązane z pojawiającymi się problemami; zwraca się do Komisji o zbadanie równowagi pomiędzy działaniami oddolnymi i odgórnymi i o rozpatrzenie ich zarówno z punktu widzenia społecznego jak i finansowego; podkreśla potrzebę konsultowania naukowców, podmiotów przemysłowych i podmiotów społeczeństwa obywatelskiego oraz współpracowania z nimi w celu opracowania programów badawczych;

Wtorek, 27 września 2011 r.

77. stwierdza, że przyszłe finansowanie w zakresie badań naukowych powinno koncentrować się na małych i średnich projektach; uważa, że realizacja małych i średnich projektów jest łatwiejsza i tańsza dla placówek akademickich i MŚP; i że mogą one również zwiększyć dotychczas niezadowalający stopień skuteczności w realizacji wniosków;

78. uważa, że jeśli niektóre potrzeby społeczne nie są zaspokajane przez nasze obecne modele innowacji, można wykorzystać nowe publiczne systemy licencjonowania i nagrody motywacyjne w zakresie innowacji, aby skoncentrować badania na tych obszarach i zapewnić skuteczność wydatków publicznych; zwraca się do Komisji o możliwie najszybsze wdrożenie inicjatywy pilotażowej przyznającej nagrody motywacyjne w sektorze medycznym;

79. apeluje o zapewnienie spójności całemu łańcuchowi badań naukowych, rozwoju i innowacji poprzez wdrożenie zasad dotyczących przejrzystości oraz wyraźną koordynację działań różnych dyrekcji generalnych Komisji zajmujących się finansowaniem badań i innowacji;

80. w stosownych przypadkach wzywa do intensyfikacji współpracy międzynarodowej ze strategicznymi partnerami Unii Europejskiej, w tym z krajami o prężnych gospodarkach, takimi jak kraje BRIC, na zasadzie wzajemności, celem lepszego sprostania globalnym wyzwaniom; przypomina, że uproszczenie procedur i znaczące skrócenie czasu zatwierdzania wniosków zachęci do uczestnictwa badaczy z państw trzecich; podkreśla konieczność tworzenia silniejszego potencjału naukowego w państwach sąsiadujących w oparciu o lepszą koordynację wspólnych ram strategicznych z instrumentami europejskiej polityki sąsiedztwa; jest przekonany, że efektywne wzmocnianie rozwijania zdolności oraz ustanawianie sprawiedliwych i kompleksowych partnerstw z krajami rozwijającymi się jest kluczowym elementem procesu zwiększania ich zrównoważonego rozwoju;

81. uważa, że nie należy podejmować współpracy z państwami trzecimi w dziedzinie badań o potencjalnie podwójnym zastosowaniu, jeśli państwo takie nie przestrzega praw człowieka, rezolucji ONZ i prawa międzynarodowego;

*

* *

82. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.

System szkół europejskich

P7_TA(2011)0402

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 27 września 2011 r. w sprawie systemu szkół europejskich (2011/2036(INI))

(2013/C 56 E/02)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 165 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego pt. „System szkół europejskich w 2009 r.” (COM(2010)0595),
- uwzględniając Konwencję określającą statut szkół europejskich ⁽¹⁾,
- uwzględniając rezolucję z dnia 8 września 2005 r. w sprawie opcji rozwoju systemu szkół europejskich ⁽²⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 212 z 17.8.1994, s. 3.

⁽²⁾ Dz.U. C 193E z 17.8.2006, s. 333.